

بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası
Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

خُذُوا الْعَطَاءَ مَا دَامَ عَطَاءٌ

“Hediye, Hediye Olduğu Sürece Alabilirsiniz” Hadisinin Tahriri

Süleyman Rubâ'ya

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Allah'tan size sıhhat vermesini, sizi sevdiği ve razı olduğu şeye muvaffak kılmasını, sizin elinizle nusret ve iktidar nasip etmesini ve dinini izzetlendirmesini niyaz ediyoruz.

Sizden bu hadisin, sıhhat, kuvvet, zayıflık ve istidlal bakımından tahririni rica ediyorum. Teşekkür ederim. Muaz İbn Cebel'den, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu işittim dediği rivayet edilmiştir: خُذُوا الْعَطَاءَ مَا دَامَ عَطَاءٌ، فَإِذَا صَارَ رِشْوَةً فِي الدِّينِ فَلَا تَأْخُذُوهُ، وَلَسْتُمْ بِتَارِكِيهِ؛ يَمْنَعُكُمُ الْفَقْرَ وَالْحَاجَةَ، أَلَا إِنَّ رَحَى الْإِسْلَامِ دَائِرَةٌ، فَدُورُوا مَعَ الْكِتَابِ حَيْثُ دَارَ، أَلَا إِنَّ الْكِتَابَ وَالسُّلْطَانَ سَيَفْتَرِقَانِ، فَلَا تُفَارِقُوا الْكِتَابَ، أَلَا إِنَّهُ سَيَكُونُ عَلَيْكُمْ أَمْرَاءُ يَقْضُونَ لَأَنْفُسِهِمْ مَا لَا يَقْضُونَ لَكُمْ، إِنَّ عَصِيئَتَهُمْ قَتْلُوكُمْ، وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ أَصْلَوُكُمْ». قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَيْفَ نَصْنَعُ؟ قَالَ: «كَمَا صَنَعَ أَصْحَابُ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، تُشِيرُوا بِالْمَنَاشِيرِ، وَحُمِلُوا عَلَى الْخَشَبِ، مَوْتٌ فِي طَاعَةِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ حَيَاةٍ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ “Hediye, hediye olduğu sürece alabilirsiniz. Din üzerine bir rüşvet (sizi dinden taviz vermeye yönelik) olduğu zaman ise almayın. Onu (kolay kolay) terk etmezsiniz. Fakirlik ve muhtaçlık bu rüşveti almamanıza engel olur. Dikkat edin! İslâm'ın değirmeni dönmektedir. Nereye dönerse dönsün Kitapla birlikte dönün. Dikkat edin! Kitap ve sulta birbirinden ayrılacaktır. Siz Kitap'tan ayrılmayın. Dikkat edin! Üzerinizde birtakım emirler olacaktır, sizin lehinize hükmetmediklerini kendileri için hükmedecekler. Eğer onlara karşı gelerseniz, sizi öldürürler. Eğer onlara itaat ederseniz, sizleri saptırırlar.” Dediler ki: Ey Allah'ın Rasulü! Nasıl yapacağız? Dedi ki: “İsa İbn-u Meryem'in ashabının yaptığı gibi yapın. Onlar testerelerle biçildiler, idam sehпасına çıkarıldılar. Allah'a itaatte ölüm, Allah'a masiyetteki hayattan daha hayırlıdır.”

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Bu hadis hakkında, rivayet zincirindeki bazı adamların (ravilerin) zayıf olduğu söylendi... Başka bir rivayette senedindeki (rivayet zinciri) adamların sika (güvenilir) olduğu söylendi:

1- Müellifi Celaleddin Suyuti (Ö: H. 911) olan “Camiul Ehadis” adlı eserde şöyle geçmektedir:

خُذُوا الْعَطَاءَ مَا دَامَ عَطَاءٌ، فَإِذَا صَارَ رِشْوَةً فِي الدِّينِ فَلَا تَأْخُذُوهُ، وَلَسْتُمْ بِتَارِكِيهِ؛ يَمْنَعُكُمُ الْفَقْرَ وَالْحَاجَةَ، أَلَا إِنَّ رَحَى الْإِسْلَامِ دَائِرَةٌ، فَدُورُوا مَعَ الْكِتَابِ حَيْثُ دَارَ، أَلَا إِنَّ الْكِتَابَ وَالسُّلْطَانَ سَيَفْتَرِقَانِ، فَلَا تُفَارِقُوا الْكِتَابَ، أَلَا إِنَّهُ سَيَكُونُ عَلَيْكُمْ أَمْرَاءُ يَقْضُونَ لَأَنْفُسِهِمْ مَا لَا يَقْضُونَ لَكُمْ، إِنَّ عَصِيئَتَهُمْ قَتْلُوكُمْ، وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ أَصْلَوُكُمْ». قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، كَيْفَ نَصْنَعُ؟ قَالَ: «كَمَا صَنَعَ أَصْحَابُ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، تُشِيرُوا بِالْمَنَاشِيرِ، وَحُمِلُوا عَلَى الْخَشَبِ، مَوْتٌ فِي طَاعَةِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ حَيَاةٍ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ “Hediye, hediye olduğu sürece alabilirsiniz. Din üzerine bir rüşvet (sizi dinden taviz vermeye yönelik) olduğu zaman ise almayın. Onu (kolay kolay) terk etmezsiniz. Fakirlik ve muhtaçlık bu rüşveti almamanıza engel olur. Dikkat edin! İslâm'ın değirmeni dönmektedir. Nereye dönerse dönsün Kitapla birlikte dönün. Dikkat edin! Kitap ve sulta birbirinden ayrılacaktır. Siz Kitap'tan ayrılmayın. Dikkat edin! Üzerinizde emirler olacaktır, sizin lehinize hükmetmediklerini kendileri için hükmedecekler. Eğer onlara

karşı gelerseniz, sizi öldürürler. Eğer onlara itaat ederseniz, sizleri saptırırlar.” Dediler ki: Ey Allah'ın Rasulü! Nasıl yapacağız? Dedi ki: **“İsa İbn-u Meryem'in ashabının yaptığı gibi yapın. Onlar testerelerle biçildiler, idam sehпасına çıkarıldılar. Allah'a itaatte ölüm, Allah'a masiyetteki hayattan daha hayırlıdır.”** (Taberani Muaz'dan şu senetle rivayet etmiştir: Bize, Kasım İbn Yusuf İbn Yakub el-Belhiyyu rivayet etti, bize Ali İbn Hucr el-Mervezi rivayet etti ve bize, Hattab İbn Said el-Dimeşkî ve Hüseyin İbn İshak et-Testerî rivayet ettiler ve şöyle dediler: Bize, Hişam İbn Ammar rivayet etti. Ve şöyle dediler: Bize Abdullah İbn Abdurrahman İbn Yezid İbn Cabir, Vadîn İbn Atâ'dan, Yezid İbn Mersed'den ve o da Muaz İbn Cebel'den Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu işittim dediğini rivayet etti...

Taberani tahriç etti (16599), Heysemî şöyle dedi (5/238): Yezid İbn Mersed, Muaz'dan işitmemiştir, **İbn Hibban ve diğerleri Vadîn İbn Atâ'nın sika olduğunu söylemiş, bir cemaat tarafından zayıf olduğu söylenmiş ve geri kalan adamları ise sikadırlar.** Yine: Taberani Şâmiyyin'de (1/379, no 658) ve Taberani Sağir'de (2/42, no 749) tahriç etmiştir. Gördüğünüz üzere senedinin adamları (rivayet zincirinin ravileri) hakkında, bazı ricâl'ül hadis (hadisleri rivayet eden raviler) nezdinde söz olduğu söylenirken ancak onların bazıları (rivayet zincirinin adamları) diğer adamlar (ricâl'ül hadis) nezdinde sikadır.

2- Müellifi Hafız Ahmed İbn Ebu Bekr İbn İsmail el-Busîri (Ö: H. 840) olan (İthâfu'l Hayyireti'l Mehere) adlı eserde şöyle geçmektedir:

[7571] Muaz İbn Cebel Radiyallahu Anhu'dan Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **خذوا العطاء ما دام عطاء، فإذا صار رشوة على الدين فلا تأخذوا، ولستم بتاركيه يمنعه من ذلك المخافة والفقر، ألا وإن ربح الإيمان دائرة وإن ربح الإسلام دائرة، فدوروا مع الكتاب حيث يدور، ألا وإن السلطان والكتاب سيفترقان، ألا فلا تفارقوا الكتاب، ألا إنه سيكون عليكم أمراء، إن أطعتموهم أضلوكم، وإن عصيتموهم قتلوكم قالوا: كيف نصنع يا رسول الله؟ قال: كما صنع أصحاب عيسى ابن مريم، حملوا على الخشب، ونشروا بالمناشير، موت في طاعة الله خير من حياة في معصية الله** **“Hediye, hediye olduğu sürece alabilirsiniz. Din üzerine bir rüşvet (sizi dinden taviz vermeye yönelik) olduğu zaman ise almayın. Onu (kolay kolay) terk etmezsiniz. Fakirlik ve muhtaçlık bu rüşveti almamanıza engel olur. Dikkat edin! İmanın değirmeni dönmekte ve İslam'ın değirmeni dönmektedir. Nereye dönerse dönsün Kitapla birlikte dönün. Dikkat edin! Kitap ve sulta birbirinden ayrılacaktır. Siz Kitap'tan ayrılmayın. Dikkat edin! Üzerinizde birtakım emirler olacaktır. Eğer onlara itaat ederseniz, sizleri saptırırlar. Eğer onlara karşı gelerseniz, sizi öldürürler. Dediler ki: Nasıl yapalım ey Allah'ın Rasulü! Dedi ki: İsa İbn-u Meryem'in ashabının yaptığı gibi yapın. Onlar testerelerle biçildiler, idam sehпасına çıkarıldılar. Allah'a itaatte ölüm, Allah'a masiyetteki hayattan daha hayırlıdır.”**

İshak İbn Rahuye, Suveyd İbn Abdulaziz ed-Dimeşkî'den rivayet etti ki **o, zayıftır. Onu Ahmed İbn Munî' rivayet etmiştir ve ravileri sikadırlar.** Her ikisinin lafzı da birdir.

Gördüğünüz üzere bazı rivayetler zayıftır. Ahmed İbn Munî'nin rivayet zincirine gelince; onlar sikadırlar.

Umarım bu kadar yeterli olmuştur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 09 Şevval 1441

M. 31/05/2020

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4040/>